

gjøre ved Besøgene. Følgen er altsaa bleven den, at Tilsynet faktisk udøves af den tekniske Skoles Bestyrelse her i Kjøbenhavn, og det har man omkring i Provindsjerne, efter hvad der er mig meddelt, følt som en ikke absolut heldig Maade at ordne Tilsynet paa, ikke fordi man betvivler den omtalte Inspektør, Hr. Thalbitzer's, Dydighed, da det uomtvistelig er en Mand, der baade er dygtig og nærer stor Interesse for sit Fag, men fordi man paa sine Steder af og til kommer til at føle en vis Ensidighed, der gjør sig gjældende i hans Bedømmelse. Det er jo naturligt, at en Mand, der selv er Leder af en saa stor Skole som den i Kjøbenhavn, har sine Principper, og at han søger at gjøre disse gjældende omkring i Provindsjerne, men at han saa glemmer at tage Hensyn til de lokale Forhold, og lader sig lede for stærkt af sine egne Theorier, der maaste ere meget fortræffelige for den Skole, han staaer i Spidsen for, men som ikke passer alle de Steder ude i Landet, hvor de gjøres gjældende. Jeg skal saaledes nævne et Exempel — ja jeg skal gjerne nævne Stedet, da det ikke er paalagt mig at gjøre nogen Hemmelighed af det, det er i Aalborg; man har der en fortræffelig teknisk Skole, og skjøndt der fra Behørernes Side er gjort meget og bragt betydelige Offre for at udvikle den, er Resultatet blevet det, at de saa et langt ringere Tilskud end andre Byer faae. Hvorfor faae de det? Fordi man der lægger en ganske anden Maade til Grund for den tekniske Undervisning, man ønsker at meddele. Man er nemlig der kommen til det Resultat — der er maaste ogsaa andre Steder, hvor det er Tilfældet, men jeg nævner dette som Exempel, fordi jeg der er i Stand til at nævne et bestemt Timeantal og give de fornødne Oplysninger. Der er man nemlig kommet til det Resultat, at det, det navnlig gjælder om, den Maade, den tekniske Undervisning bør ordnes paa, er en saadan, som fører til, at saa mange som mulig af Byens Ubemidlede kunne faae en saa god Undervisning, som der kan skaffes dem gratis. Derfor har man oprettet navnlig Aftenstoler, hvor Afgangen er fri for Mænd og Kvinder uden Betaling. Derimod den videregaaende, høiere gaende tekniske Undervisning lægger man mindre Vægt paa, den indskrænker man til Dagstoler for Betaling. Derved er man kommet til at gaa en anden Vej end de gaa adskillige andre Steder, hvor de lægge Vægt paa, at der gives saa fylldig en Undervisning som mulig, ikke til saa mange som mulig, men saa meget som mulig, og gennem dette nødes de til at kræve Betaling for al Undervisning, da de ikke kunne skaffe den gratis

saa fylldig for alle, altsaa til at lægge Vægt paa Dagstolerne og ikke paa Aftenstolerne. Nu er det ganske utvivlsomt, forekommer det mig, at den Fremgangsmaade, der er fulgt i Aalborg, i Virkeligheden svarer langt mere til Bevillingernes — og det er jo store Bevillinger, der gives til de tekniske Stoler — Værdi og Betydning. Det, man ønsker ved at støtte de tekniske Stoler, er ikke at gjøre det mulig for dem, der kunne betale, at faae en saa fylldig Undervisning som mulig; thi der er adskillige af dem, der paa anden Maade kunne skaffe sig det, og som i hvert Fald kunne skaffe sig det her i Kjøbenhavn ved at rejse her over og tilbringe nogen Tid her, hvorimod det, man egentlig ønsker, er at gjøre det mulig for den store Haandværtsklasse i Byerne, dem, der ikke have Raad til at skaffe sig denne Undervisning, at naae det Nødvendige til deres videre Uddannelse for at kunne komme frem for saa godt som Jørgenting, helst gratis. Denne Vej er nu Aalborg staaet ind paa, men hvad er Følgen bleven? Følgen er bleven, at de ere blevne straffede. Medens det skulde være blevet belønnet ved, at man gav et langt større Tilskud til de Stoler, der ikke forlangte Betaling, have de staaet et langt mindre Tilskud. Jeg skal oplyse, at der i Kjøbenhavn ifølge den aarlige Beretning af 1888—89 fandtes 1871 Elever og at denne Skole faar et Tilskud af 25,000 Kr., i Odense fandtes der 420 Elever, og den faar 5,400 Kr., Aarhus har 452 Elever og faar 4,200 Kr., Horsens har ikke mere end 293 og faar 2,200 Kr., men Aalborg, der har haft flere end alle disse Provindsstoler, nemlig 748 Elever, deriblandt 133 kvindelige Elever — jeg gjør opmærksom paa, at Aalborg Skole ogsaa er aaben for Kvinder — og som altsaa skulde have ventet det dobbelte Tilskud, altsaa mindst 7,000 Kr. eller mellem 7 og 8,000 Kr. efter dette Forhold, faar kun 3,500 Kr. Nu er det ganske vist ikke Noget, der er stet vilkaarligt for, at Høiherren i Aalborg Skole — paa ingen mulig Maade, men det er stet, fordi der er etableret dette Princip af Kjøbenhavns tekniske Skoles Bestyrelse, at Statsstilskudet fordeles efter den Kvotient, der fremkommer ved at dividere det samlede Antal Timer i Skoleaaret med Antallet af Elever . . . (Udfrydelse af Indenrigsministeren) . . . Ja, det synes at stemme med de Oplysninger, jeg har, og det paaastaas ogsaa herfra, medens der ikke tages Hensyn til selve Elewantallet. Det er dog ikke Timeantallets Forhold til Elewantallet, man ønsker at belønne, men det størst mulige Antal Elever i Forhold til Befolkningen i Byen, som skal have Undervisning, hvilket